

[Hans Thyge Jacobsen.]

det ikke et Spørgsmaal om Princip-længere, men saa er det et Spørgsmaal om Tid: hvornaar vi kommer ud i den Tilstand, som Ministeren her saa nødig vil ud i, og som jeg saa nødig vil ud i.

Jeg skal derfor tillade mig at henstille til de Mænd — det bliver jo foreløbig de fire Lærere —, som faar med denne Sags Behandling at gøre i Udvalget, at de paa dette Hovedpunkt søger at finde en Ordning, saaledes at vi kan komme til at tiltræde dette paa saa mange Maader ellers fortrinlige Lovforslag, om hvilket jeg tror, at det, naar det føres ud i Livet af dygtige Skolemænd — og dem har vi jo heldigvis ingen Mangel paa —, vil betyde Muligheder for vor danske Folkeskole, som vi alle kun kan glædes ved. Jeg anbefaler, at vi fra alle Sider lægger et ærligt Arbejde ind i at faa dette Lovforslag ført frem til Lov, og jeg anbefaler det altsaa, idet jeg har tilladt mig at udøve dette i hvert Fald i Realiteten, forekommer det mig, besindige gejstlige Tilsyn, som jeg altsaa fortsætter med at udøve, indtil vi mødes igen ved tredie Behandling.

Undervisningsministeren (Borgbjerg):

Det var et meget underholdende Foredrag, vi hørte af den ærede sidste Taler, men ganske vist havde jeg lidt vanskeligt ved at faa fat i Meningen deri. Til at begynde med opgav det ærede Medlem, saa vidt jeg skønnede, det gejstlige Tilsyn, i hvert Fald Præsten i Skolekommissionen. Senere gik det op og ned. Jeg er ikke ganske klar over, hvor det ærede Medlem endte. Undtagen lige til sidst, da han mente, at han havde præsteret et vidunderligt gejstligt Tilsyn med mit Skolelovforslag. Det kan jeg nu ikke erkende.

Det forekommer mig, at det ærede Medlem gennem sit Foredrag beviste, hvor uheldigt det er at sætte unge Teologer til at have med Skolevæsenet at gøre, for der kræves en vis skolemæssig Uddannelse og Erfaring, en vis skolemæssig Dygtighed, bl. a. kræves der i alt Fald dog et overfladisk Kendskab til den lille Tabel. Det er det mindste, man kan forlange af dem, som skal øve Tilsynsgeringen, at de skal have en lille Smule Begreb om Regning i den allersimpleste Form; men det viste det ærede Medlem, han ikke havde, og derfor er det fuldkommen rigtigt, at han i hvert Tilfælde ikke egnede sig til at være tilsynsførende.

Det ærede Medlem kritiserede nemlig de her foreslaaede Kredslærere ud fra den Betragtning, at de paa ingen Maade vilde kunne overkomme deres Gerning i Modsæt-

ning til Amtsskolekonsulenten, der vilde være i Stand dertil. Men de Amtsskolekonsulenter, der var foreslaaet i det første Regeringsforslag, og som Danmarks Lærerforening sluttede sig til, indførtes i et Antal af 12, det vil sige, at de fik hver i Gennemsnit en 300 Skoler under sig. De Kredslærere, jeg her foreslaar, faar gennemsnitlig 45 Skoler under sig; efter de allersidste Oplysninger, der foreligger — vi har nemlig for ganske nylig i Ministeriet afsluttet en Bearbejdelse af en ny Statistik fra dette Aar, medens den, jeg brugte ved Forelæggelsen, var 5 Aar gammel —, viser det sig, at Gennemsnittet i det gamle Land vil blive godt 40 Skoler for hver Kredslærer, og jeg kan sige til det ærede Medlem Hr. Arnth Jensen — jeg glemte det før —, at Lærertallet, hvis vi holder Landsbyskolerne for sig, bliver 69. Altsaa de Kredslærere, jeg foreslaar, faar knap 50 Skoler under sig, medens de tidligere foreslaaede Amtskonsulenter fik ca. 300. 50 er en Sjettedel af 300, og 2 Maaneder er en Sjettedel af et Aar.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Vilhelm Rasmussen har Ordet for en kort Bemærkning.

Vilhelm Rasmussen: Ogsaa paa et andet Punkt end det, den højtærede Minister nævnte, var det ærede Medlems Udtalelser højst forbløffende. Det ærede Medlem opholdt sig ved den Bemærkning, den højtærede Undervisningsminister har gjort om, at den tilsynsførende Kredslærer vil komme til nogle Lærere, medens han derimod ikke vil komme til andre. Det er nøjagtig det, der sker i alle Danmarks Skoler, hvor der i dette Øjeblik er en tilsynsførende Skoleleder, i Gymnasier, i Realskoler, i store Kommuneskoler; overalt er det saadan, at den tilsynsførende og vejledende Leder kommer hos nogle Lærere hyppigt, hos andre sjældent og hos andre overhovedet ikke, fordi han kender sit Lærerpersonele og ved, hvilken relativ Betydning det har at komme hyppigt et Sted og sjældent et andet Sted. Det er nøjagtig den Tilstand, vi har, som den højtærede Minister har talt om med Hensyn til Kredslærerne.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Hans Thyge Jacobsen har Ordet for en kort Bemærkning.

Hans Thyge Jacobsen: Rent bortset fra, hvorledes Forholdet er mellem det, som her er foreslaaet, og saa den Tilstand, som